

Professorens sidste forelæsning

70-årige Helmuth Nyborg får ikke lov til at fortsætte som professor emeritus på Aarhus Universitet, men det får ham ikke til at indstille sin forskerkarriere. I morgen siger han farvel til universitetet med en afskedsforelæsning, som hans eget institut ikke vil annoncere for.

Af KIM HUNDEVADT

• 70 år er ingen alder for en forsker, som har en enorm appetit på at undersøge intelligensens mysterier.

Efter næsten fire årtiers akademisk karriere, som har bragt ham ind i inderkredsen af internationale intelligensforskere, har professor Helmuth Nyborg stadig en snes projekter, som han gerne vil fordybe sig i, og hans kontroversielle resultater, som ofte fører til en hidsig debat i offentligheden, vil også fremover blive publiceret i bøger og videnskabelige tidsskrifter.

Sidste forelæsning

Siden 1968 har Psykologisk Institut på Aarhus Universitet været centrum for hans professionelle virke, men i morgen er det slut.

Fredag kl. 14 træder Helmuth Nyborg for sidste gang ind i instituttets auditorium i Nobelparken. Hans afskedsforelæsning har overskriften "Psykologi, biologi og lighed – refleksioner over et fag under forvandling". Og folk med et minimum af kendskab til professoren vil vide, at der bag denne titel kan gemme sig talrige provokerende og politisk ukorrekte budskaber.

På kollisionskurs

Helmuth Nyborg vil uden tvivl hævde, at den biologiske arv spiller en væsentlig rolle for, hvordan vi udvikler os som mennesker – en holdning, som i mange år har bragt ham på kollisionskurs med de marxistiske teoretikere, som i hans karriere har været toneangivende på Psykologisk Institut. Og hvis der i morgen eftermiddag skulle være fuldt hus til afskedsforelæsningen, som er åben for alle interesserede, er det bestemt ikke, fordi hans eget institut har slået på stortromme for begivenheden.

Institutleder Hans Jeppe Jeppesen har meddelt Helmuth Nyborg, at foredraget ikke foregår »i regi af Psykologisk Institut,« og instituttet har ikke ønsket at annoncere for det.

Den officielle forklaring er, at Helmuth Nyborg ikke har spurgt om tilladelse:

»Det er normal praksis for alle arrangementer på Psykologisk Institut, at man anmoder på forhånd,« siger Hans Jeppe Jeppesen. »Da jeg fik at vide, at Helmuth var ved at arrangere en forelæsning, sendte jeg en mail ud, hvor jeg gjorde opmærksom på, at når han ikke har truffet aftale med mig, så er det ikke i instituttets regi.«

Er det ikke småligt, når der er tale om en professor, som har været ansat i 38 år?

»Nej, jeg vil gerne fastholde princippet om, at når man gør noget i instituttets regi, skal det godkendes på forhånd. Men jeg har ikke sagt, at han ikke må bruge auditoriet. Og han må gerne selv hænge sedler op og annoncere for det,« siger institutlederen.

Nyborg er vred

Helmuth Nyborg mener derimod, at ledelsen bevidst forsøger at skabe forvirring ved at invitere til en »fratrædelsesreception,« som finder sted i instituttets bibliotek en time efter forelæsningen i auditoriet.

Men han er endnu mere vred over, at instituttet ikke vil lade ham fortsætte som professor emeritus efter pensioneringen som 70-årig. Det har Hans Jeppe Jeppesen afvist med henvisning til en meget omtalt disciplinærsag mod Helmuth Nyborg.

Den blev påbegyndt i 2002 af daværende institutleder, Jens Mammen, som i mange år har været Nyborgs ærkerival, og den kulminerede i september, da rektor Lauritz B. Holm-Nielsen gav professoren en alvorlig irettesættelse, fordi han ifølge et såkaldt sagkyndigt udvalg havde begået fejl i en undersøgelse om kønsforskelle i intelligens.

»Nu ser det ud til, at instituttet vil straffe mig yderligere ved ikke at give mig de samme betingelser, som andre medarbejdere på universitetet, som har fået et halvt kontor og bevaret en tilknytning. Der sker vel det samme, som da jeg i efteråret blev fritaget for tjeneste, nemlig at alt, hvad jeg har lavet, bliver slettet fra universitetets hjemmeside,« siger Helmuth Nyborg.

Han vil fremover have base fra sit private hjem.

kim.hundevadt@jp.dk

Fakta: Fakta**Fakta: Balladen om Helmuth Nyborg**

- Januar 2002: Helmuth Nyborg fortæller om sine seneste forskningsresultater, som viser, at mænd i gennemsnit har en anelse højere intelligens end kvinder.
- Juni 2003: Nyborg offentliggør en del af resultaterne i The Scientific Study of General Intelligence.
- Marts 2006: Et sagkyndigt udvalg afleverer en kritisk rapport om Helmuth Nyborgs forskning.
- Juni 2006: Dekan Svend Hylleberg fritager Nyborg for tjeneste for at have lavet en »utroværdig og værdiløs undersøgelse.«
- August 2006: Nordamerikanske professorer anklager Aarhus Universitet for politisk forfølgelse. Danske kollegaer følger op med protester.
- September 2006: Nyborg går til Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed for at blive renset.
- September 2006: Rektor Lauritz B. Holm-Nielsen giver Nyborg en skarp irettesættelse og ophæver fritagelsen for tjeneste.

Billedtekst:

SLUT – Siden 1968 har Psykologisk Institut på Aarhus Universitet været centrum for Helmuth Nyborgs professionelle virke, men i morgen er det slut. Fredag kl. 14 træder han for sidste gang ind i instituttets auditorium i Nobelparken. Foto: CASPER DALHOFF

<hr/>	
Titel	
Stednavne	DANMARK
Emneord	PSYKOLOGI
Personer	NYBORG_HELMUTH_FORSKER
Virksomheder	
<hr/>	

Alt materiale i Infomedia er ophavsretligt beskyttet

Kunden må ikke sælge, videregive, distribuere, gengive eller mangfoldiggøre materiale fra Infomedia uden særlig og skriftlig aftale med Infomedia. Overført (downloadet) materiale skal slettes efter anvendelsen og må ikke indlægges i informationsgenfindingsystemer, som for eksempel elektroniske postsystemer, databaser, fælles netværk eller lignende.

Videreformidling

Kunden må foretage videreformidling (ved videreformidling forstås kopiering, distribution via elektronisk post, tilrådighedsstillelse i databaser, på netværk eller lignende) af modtagne overskrift- og indledningsformater inden for kundens egen virksomhed. Al anden videreformidling af materiale fra Infomedia skal aftales skriftligt med Infomedia.